

פרשת ראה

את כל הדבר אשר אנוכי מצוה אתכם אותו תשמרו לעשות לא תוסף עליו ולא תגרע ממנו (יג, א)

מנין שאם פתח לברך ברכת כהנים לא יאמר הואיל ופתחתי לברך אומר 'ה' אלוקי אבותיכם יוסף עליכם', תלמוד לומר 'הדבר', אפילו דבר אל תוסף עליו. (ספרי).

מדוע כשחפץ הספרי לנקוט ברכה דהיינו סבורים דמותר להמשיך בה, בחר בדוקא בברכת 'ה' אלוקי אבותיכם יוסף עליכם', והלוא מצינו עוד ברכות בתורה.

ויש לומר דהנה על ברכה זו שבירכם משה 'ה' אלוקי אבותיכם יוסף עליכם' הוסיף ואמר 'זו משלי' דהיינו דברכה זו בירכם מעצמו ולא שמעה מפי הגבורה, משא"כ שאר ברכות שבתורה דמפי הגבורה שמעם.

לפ"ז היה מקום לומר דאימתי עוברים על בל תוסיף, רק אם מוסיף ברכה שיצאה מפי הגבורה, שכן אף היא מברכות ה' היא והוי הוסיפה על הברכות, אך כשמוסיף ברכה שאין מקורה מפי הגבורה לא הוי בכלל בל תוסיף.

לכך השמיענו הספרי דאף בברכה זו, שלא נאמרה מפי ה' ומשה רבנו ברכה מעצמו אף בזה איכא בל תוסיף

מקור: רבי אהרן וואלקין